

- Președinte al Asociației producătorilor agricoli a Județului Bălți și vicepreședinte al Asociației “Uniagroprotect” (din 2000), vicepreședinte al patronatului.

Mihail Vronschih a înregistrat rezultate științifice remarcabile, ale căror idei principale au fost înscrise în 338 de publicații științifice, inclusiv 14 monografii și culegeri. Deține 21 de patente și brevete de autor, este autor a 12 soiuri și hibrizi de culturi agricole. A participat la diverse saloane naționale și internaționale de inventică, fiind câștigător al mai multor medalii de aur, argint și bronz.

Demne de remarcat sunt activitățile didactice ale lui Mihail Vronschih, care s-a impus prin pregătirea multor studenți, masteranzi și doctori în științe și prin predarea diferitor cursuri la Universitatea Agrară de Stat din Moldova, la Universitatea Pedagogică de Stat “A. Ruso” (Bălți, 2008-2009) și la Institutul nistrean de economie și drept (Bălți, 1996-2007).

Mihail Vronschih a deținut importante funcții de stat, printre care cea de director general al Asociației Științifice de Producție “Selecția” (1993-1999), prefect al Județului Bălți (1999-2000), director coordonator al Programului de dezvoltare a complexului agroindustrial al Județului Bălți (2000-2004), director executiv al Asociației producătorilor agricoli din regiunea Bălți (din 2001). În această perioadă el a editat o serie impunătoare de lucrări care promovează realizările agriculturii avansate în economia națională, cum ar fi monografiile: „Protecția plantelor” (2001), „Protecția culturilor de câmp” (2011), «Влияние технологий возделывания полевых культур на развитие вредителей и болезней» (2005), «Во саду ли, в огороде» (2006), «Изменение климата и риски сельского хозяйства Молдовы» (2011) ș.a.

Activitatea membrului corespondent Mihail Vronschih a fost apreciată la înalta-i valoare de organele de stat, comunitatea științifică și producătorii agricoli. Este Lucrător emerit în agricultură (1990), cavaler al Ordinului “Insigna de Onoare” (1985), cavaler al „Ordinului Republicii” (1994), precum și membru al unui șir de academii internaționale.

Rezumând, putem spune că Mihail Vronschih a continuat, într-un fel, cauza de fierar al tatălui său. S-a afirmat drept un forjar al științei agricole. La această vârstă venerabilă este viguros și plin de idei originale, își continuă activitățile sale multilaterale, reușind să îmbine cercetările științifice în calitatea sa de șef de Secție din cadrul Institutului de Fitotehnie, precum și un șir de activități publice.

Cu prilejul jubileului său, comunitatea științifică și producătorii agricoli din Republica Moldova îl felicită cordial pe membrul corespondent Mihail Vronschih, dorindu-i multă sănătate și realizări științifice frumoase!

*Acad. Boris Gaina,
Dr. hab. Leonid Voloșciuc,*

TALENTAT ÎN TOATE Academicianul Petru SOLTAN la 80 de ani

Născut la 29 iunie 1931, în satul Coșnița, r. Dubăsari.

Matematician, domeniul științific: geometria, topologia, matematica aplicată. Doctor habilitat în științe fizico-matematice (1971), profesor universitar (1973), membru corespondent (1972) și membru titular (1992) al Academiei de Științe a Moldovei, Membru de Onoare al Academiei Române.

Născut la 29 iunie 1931 în satul Coșnița, azi r-nul Dubăsari, a absolvit școala secundară din sat, clasa a opta – la Chișinău, cursurile pregătitoare de pe lângă Institutul Învățătoresc (oficial – școala medie rusă nr. 2 din Tiraspol), apoi – Institutul Învățătoresc (1948) – cu mențiune, fapt ce i-a permis să fie admis și să absolutească Institutul Pedagogic din Chișinău (1952), după care a fost numit director la Școala medie nr. 1 din Hâncești. Obținând o diplomă și un premiu la Concursul Unional al lucrărilor științifice studențești, a fost transferat împreună cu familia la Chișinău, fiind numit lector la același Institut Pedagogic (1953-1954). Între anii 1954-1958 urmează doctorantura la Universitatea de Stat M. V. Lomonosov din Moscova. Ulterior devine asistent, lector superior, conferențiar (1958-1966) și șef al Catedrei de Matematică Aplicată (1966-1970) la Universitatea de Stat din Chișinău. În 1970-1971 susține al doilea doctorat (la Academia de Științe din URSS).

Între 1973 și 1986 exercită funcția de director

al Institutului de Cercetări Științifice în domeniul Planificării din RSSM. În perioada 1974-1978 este membru al Prezidiului AȘM. În anul 1987 revine la Catedra de Matematică de la USM, unde este profesor până în 1990.

În calitate de deputat, președinte al Comisiei pentru Știință și Învățământ și membru al Prezidiului Parlamentului Republicii Moldova (1990-1994), inițiază un șir de reforme importante întru perfecționarea domeniului vizat: legiferarea glotonimului Limba Română (primul document al Comisiei semnat de persoana în cauză), formarea Comisiei Superioare de Atestare din Republica Moldova; constituirea Comisiei Naționale UNESCO și a Academiei de Studii Economice din Moldova; transformarea școlilor în licee, deschiderea a trei noi secții în cadrul Academiei de Științe din Republica Moldova, trimiterea a mii și mii de tineri la studii în străinătate, în special, în România etc.

Academicianul Petru Soltan este fondator al școlii științifice „Teoria mulțimilor d-convexe și aplicațiile matematicilor”. Interesele științifice ale savantului Petru Soltan vizează domeniile geometriei, topologiei, ciberneticii matematice, matematicilor aplicate. Este autor al teoriei d-convexității (care acoperă teoria convexității și constă în faptul că oricărei afirmații din a doua teorie îi corespund, în funcție de normă, mai multe variante ale primei); al Topologiei relațiilor multi-are etc. A introdus mai multe noțiuni în geometria mulțimilor convexe, în special dimensiunea Helly, a aplicat substanțial metodele matematice în economia republicii.

Distinsul savant este autor a circa 150 de lucrări științifice în domeniul matematicilor teoretice și celor aplicate, inclusiv 6 monografii, între care: *Excursions into Combinatoriul Geometry* (1997, în colaborare cu H. Martini și V. Boltyanski, apărută la prestigioasa editură transnațională „SPRINGER”); *Агрпромышленный комплекс республики* (1981, în colaborare), manualul *Prelegeri selectate din teoria grafurilor* (2000) ș.a.

A pregătit 24 de doctori și doctori habilitați în științe fizico-matematice, inclusiv câte 2 din Germania, Polonia, Siria.

În calitate de profesor la Universitatea de Stat din Moldova a ținut cursurile: Geometrie, Algebra superioară, Topologia algebrică, Teoria numerelor, Teoria grafurilor. În cadrul Facultății de Matematică și Informatică a Universității de Stat din Chișinău (actualmente – din Moldova) inițiază deschiderea Facultății de Matematică și Cibernetică și a Centrului de Calcul (1972). A fondat seminarul științific

„Probleme extremale asupra mulțimilor convexe”, pe care-l conduce timp de peste 40 de ani.

A ținut prelegeri la instituții de specialitate ale Academiei de Științe din Armenia, Georgia, Belarus, Ungaria, la Universitatea „M. V. Lomonosov” din Moscova, universitățile din Ilmenau, Chemnitz, Dresda, Halle, București, Iași, Cluj-Napoca ș.a. A participat cu comunicări la congrese, simpozioane și conferințe internaționale (Moscova, Tbilisi, Tașkent, Leningrad, Varna, Erevan, București, Varșovia, Budapesta, Marsilia, Tartu ș.a.).

Este Profesor onorific al Universității „Petre Andrei” și membru al Fundației „Petre Andrei” (Iași, 2001), Fundației „Universitatea Marea Neagră” (Constanța, 1992-2003), președinte al colegiului de redacție al Calendarului Național al RM (din 2001), președinte al Consiliului științific specializat pentru decernarea gradelor științifice de doctor și doctor habilitat la specialitatea „Cibernetică Matematică și Cercetări Operaționale” (1998), președinte al Asociației de Cultură și Drept „Transnistria”. Doctor Honoris Causa al Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca (1992), al Universității de Stat din Tiraspol cu sediul la Chișinău (2000), al Academiei de Studii Economice din Moldova (1998), Doctor Magna cum Laude al Universității Libere Internaționale din Moldova (1993). Matematician ilustru (выдающийся математик, site-ul Universității M. V. Lomonosov din Moscova).

Înțelepciunea populară spune că un om talentat e talentat în toate. Academicianul Petru Soltan demonstrează cu prisosință acest adevăr prin faptul că, în paralel cu activitatea științifică prolifică, semnează peste 100 de volume de publicistică și proză, între care: *La porțile Babilonului* (2001); *Ieterele* (2003), *Intre Scylla si Charybda* (2006), *Transnistria, lacrima mea* (2006) ș.a. Este membru al Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova (2003).

Activitatea prodigioasă și plină de abnegație a academicianului Petru Soltan a fost apreciată la cel mai înalt nivel. Domnia sa este distins cu titlul de „Om Emerit” (1994), este laureat al Premiului Național (2004), este decorat cu medaliile „Meritul Civic” (1996), „S. I. Vavilov” (1991, Moscova), „Mihai Eminescu” (2000), „Dimitrie Cantemir” (2001). În anul 2010 i se conferă distincția supremă a țării noastre – Ordinul Republicii.

Cu ocazia frumoasei aniversări, comunitatea științifică exprimă profundă recunoștință și aleasă considerație academicianului Petru Soltan, viața și activitatea căruia reprezintă un viu exemplu al cuțezanței, verticalității, curajului civic și omeniei.